

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 370/2024-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Martin v konaniach vedených pod ČVS: ORP-25/OEK-MT-2004 a ČVS: ORP-702/3-MT-VYS-2011, Okresnej prokuratúry Martin v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Pv 629/17/5506, sp. zn. 1 Pv 104/2004 a sp. zn. 1 Pv 10/23/5506, Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/30/2020 a Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/80/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2024, doplnenou podaním doručeným ústavnému súdu 3. júla 2024, domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi okresného riaditeľstva Policajného zboru v konaniach vedených pod ČVS: ORP-25/OEK-MT-2004 a ČVS: ORP-702/3-MT-VYS-2011, okresnej prokuratúry v konaniach vedených pod sp. zn. 1 Pv 629/17/5506, sp. zn. 1 Pv 104/2004 a sp. zn. 1 Pv 10/23/5506, okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4T/30/2020 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/80/2023. Ďalej v ústavnej sťažnosti ústavnému súdu navrhuje, aby formuloval pre krajský súd príkaz konať v jeho veci bez zbytočných prietáhov, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie 40 000 eur a tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že je proti sťažovateľovi vedené trestné stíhanie, v rámci ktorého mu bolo obvinenie vznesené uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva policajného zboru z 27. januára 2004, obžaloba bola prokurátorom okresnej prokuratúry podaná 2. júna 2020, pričom bola následne uznesením okresného súdu z 30. novembra 2020 odmietnutá na základe

konštatovania závažných procesných chýb spôsobených orgánmi činnými v trestnom konaní v rámci prípravného konania. Po opätovnom podaní obžaloby okresnou prokuratúrou bolo uznesením okresného súdu z 18. apríla 2023 trestné stíhanie zastavené s odkazom na premlčanie trestného stíhania v prípade dvoch skutkov a v ostatných prípadoch na základe konštatovania, že skutok nie je trestným činom. Uvedené uznesenie okresného súdu bolo napadnuté sťažnosťou prokurátora 4. augusta 2023, o ktorej podľa vyjadrenia sťažovateľa nebolo ani ku dňu podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuluje námietku porušenia svojich označených práv, čo odôvodňuje doterajšou neúmernou dĺžkou vedeného trestného konania (dvadsať rokov), keď trestné konanie nie je podľa neho právoplatne ukončené a neúmerná doba konania je podľa jeho mienky zapríčinená zbytočnými prietahmi spôsobenými predovšetkým zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Dôvodí, že sa na zbytočnom predĺžení vedeného trestného konania nijako nepodielal, naopak, boli to práve orgány činné v trestnom konaní, ktoré spôsobili zbytočné prietahy v trestnom konaní svojimi závažnými procesnými pochybeniami a bezdôvodným prerušovaním trestného stíhania, a tieto skutočnosti boli konštatované aj samotným okresným súdom, takisto nedôvodnou pasivitou a nezákonnosťou vedeného trestného stíhania. Sťažovateľ dopĺňa, že o sťažnosti prokurátora, ktorou tento napadol uznesenie okresného súdu o zastavení trestného stíhania, nerozhodol krajský súd i napriek jeho podaným podnetom (naposledy z 24. novembra 2023) a tiež jeho podaniu podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku zo 14. júna 2024.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou argumentácie obsiahnutej v ústavnej sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie o porušení jeho označených práv zbytočnými prietahmi, za ktoré sú podľa sťažovateľa zodpovedné predovšetkým orgány činné v trestnom konaní.

5. Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej je účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 154/06, I. ÚS 76/03, II. ÚS 245/2019).

6. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je teda požiadavka smerovania ústavnej sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05, III. ÚS 355/2012, III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 245/2019). Ústavný súd preto v rámci svojej rozhodovacej činnosti prezentuje už ustálený záver, že základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje ochrana len vtedy, ak bola ústavná sťažnosť

ústavnému súdu predložená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného základného práva došlo alebo porušenie v tomto čase ešte trvalo.

7. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú jednak z obsahu ústavnej sťažnosti, ale aj zo zistení ústavného súdu. Prípravné konanie bolo v uvedenej trestnej veci sťažovateľa ukončené opätovným podaním obžaloby okresnou prokuratúrou. Na základe súčinnosti poskytnutej zo strany krajského súdu ústavný súd zistil, že trestné konanie vedené vo veci sťažovateľa bolo právoplatne skončené, keď krajský súd rozhodol na neverejnom zasadnutí konanom 29. mája 2024 (teda ešte pred dorúčením ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu) tak, že podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť prokurátora podanú proti uzneseniu okresného súdu z 18. apríla 2023, ktorým bolo trestné stíhanie sťažovateľa zastavené.

8. Ústavný súd je toho názoru, že si orgány činné v trestnom konaní z hľadiska požiadavky odstránenia stavu právnej neistoty svoju úlohu v rámci prípravného konania splnili, vyšetrovateľ okresného riaditeľstva Policajného zboru podaním návrhu na podanie obžaloby, prokurátor okresnej prokuratúry opätovným podaním obžaloby, po tom, čo bola táto v predchádzajúcom prípade okresným súdom odmietnutá, a to ešte pred tým, ako sa sťažovateľ so svojou ústavnou sťažnosťou obrátil na ústavný súd. Sťažovateľ, ktorý sa domáha ochrany svojich označených práv vo vzťahu k postupu orgánov činných v trestnom konaní v rámci prípravného konania, sa so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd obrátil v čase, keď už tento prostriedok nápravy vo vzťahu k označenému postupu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva Policajného zboru a okresnej prokuratúry nebol objektívne spôsobilý splniť svoj účel (obdobne pozri III. ÚS 154/2018, I. ÚS 390/2019).

9. Pokiaľ ide o konajúce všeobecné súdy, z bodu 7 odôvodnenia tohto rozhodnutia jasne vyplýva, že sa sťažovateľ aj v ich prípade obrátil na ústavný súd v čase po momente právoplatného ukončenia jeho trestnej veci uznesením krajského súdu z 29. mája 2024, ktorým bola právoplatne [pozri § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku] potvrdená vecná správnosť uznesenia okresného súdu o zastavení trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi, teda v čase, keď ústavná sťažnosť ako prostriedok nápravy vo vzťahu k označeným postupom okresného súdu a krajského súdu nebola objektívne spôsobilá splniť svoj účel. Nič na tom nemení ani fakt, že uznesenie krajského súdu, ktorým bolo potvrdené zastavenie trestného stíhania vedeného proti sťažovateľovi, nebolo sťažovateľovi ešte doručené, keďže poznanie obsahu jeho odôvodnenia nemá z hľadiska pocitu právnej istoty pre sťažovateľa žiaden zmysel, toto uznesenie je totiž vydané v prospech sťažovateľa a sťažovateľ teda nepotrebuje poznať obsah jeho odôvodnenie pre prípad potreby podávania ďalších opravných prostriedkov. Inými slovami, akékoľvek úvahy o pocite právnej neistoty u sťažovateľa sú za takýchto okolností vylúčené.

10. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné posúdiť ako zjavne neopodstatnenú, a preto ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

11. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu